

ಇಂಟರ್ನೆಟ್‌ನಲ್ಲಿಂದ ಮುಕ್ತ ಕನ್ಸ್ಯುಡ ಡಿಜಿಟಲ್ ಆಗರ*

ಎಂ. ಎಸ್. ಶ್ರೀಧರ್

ವಿಶ್ವಾದ್ಯಂತ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ತೆಂಗೆ ಹಣದ ನೆರವಿನಿಂದ ನಡೆಸಲಾಗುವ ಸಂಶೋಧನೆಗಳ ಫಲಿತಾಂಶಗಳು ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ನಿಯತಕಾಲಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಲೇಖನಗಳ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಸತತ ಪ್ರಕಟವಾಗುತ್ತಿದ್ದರೂ ಅವುಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಸುಲಭದಲ್ಲಿ ಪಡೆದು ಪರಾಮರ್ಶಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ನಿಯತಕಾಲಿಕೆಗಳು ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಲಕ್ಷ್ಯಾತರ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ದುಬಾರಿಯಾಗಿ ಸಾಮಾನ್ಯರ ಕೈಗೆಟಕುವುದಿಲ್ಲವಾಗಿ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಲೇಖನಗಳು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸುಲಭದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕೃತಿ ದೊರೆಯುವಂತೆ ಮಾಡಲು open access (ಮುಕ್ತ ಪಡೆಯುವಿಕೆ) ಚಳುವಳಿಯೊಂದನ್ನು ಹೊಡಿದ್ದಾರೆ. ಇಷ್ಟದರೂ ಲೇಖನಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ ಪ್ರಕಾಶಕರು ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳಿಗೆ ಯಾವ ಸಂಭಾವನೆಯನ್ನೂ ನೀಡುವುದಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಪ್ರತೀ ವರ್ಷ ಪ್ರಕಟವಾಗುವ ಲಕ್ಷ್ಯಾತರ ಲೇಖನಗಳನ್ನು ವಾರ್ಷಿಕ್ಯಾಸ್ತಕೆ ಹೊಂದಿದ ಪ್ರಕಾಶಕರ ಕೆಲವುಷ್ಟುಯೊಂದ ಬಿಡುಗಡೆಗೊಳಿಸುವುದು ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳ ಉದ್ದೇಶ. ಪರ್ಯಾಯವಾಗಿ ಇಂಟರ್ನೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ಶಿಸ್ಟಗಳ / ವಿಷಯಗಳ ಇಂಂಜನ್ ಅಥವ ಮುಕ್ತ ಇ-ನಿಯತಕಾಲಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ (<http://www.doaj.org/>) ತಮ್ಮ ಲೇಖನಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ೧,೬೨,೦೦೦ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಲೇಖನಗಳು ಲಭ್ಯವಿವೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ಸುಮಾರು ೩೦೦ ಮುಕ್ತ ಡಿಜಿಟಲ್ ಪತ್ರಗಾರಗಳು ಇಂಟರ್ನೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಬಾಲ್ಯದಲ್ಲಿದ್ದ ವಿವಿಧ ಭಾಷೆಗಳ ಹಾಗೂ ವಿವಿಧ ವಿಷಯಗಳ ಪ್ರಕಟಿತ ಮತ್ತು ಅಪ್ರಕಟಿತ ಲೇಖನಗಳನ್ನು ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ತುಂಬಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹಲವಾರು ಡಿಜಿಟಲ್ ಪತ್ರಗಾರಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟಿಗೆ ಶೋಧಿಸಲು ಅನುವುಮಾಡುವ ಯಂತರಗಳು / ವೆಬ್‌ಸೈಟುಗಳೂ ಇವೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ DL Harvest (<http://dlharvest.sir.arizona.edu/>) ನಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಶಿಸ್ತಿಗೆ/ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಗಳ ಮುಕ್ತ ಪತ್ರಗಾರಗಳ ಸುಮಾರು ೨೬,೦೦೦ ಲೇಖನಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟಿಗೆ ಶೋಧಿಸಿ ಬೇಕಾದ್ದನ್ನು ವೀಕ್ಷಿಸುವುದು ಮತ್ತು ವರ್ಗಾಯಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

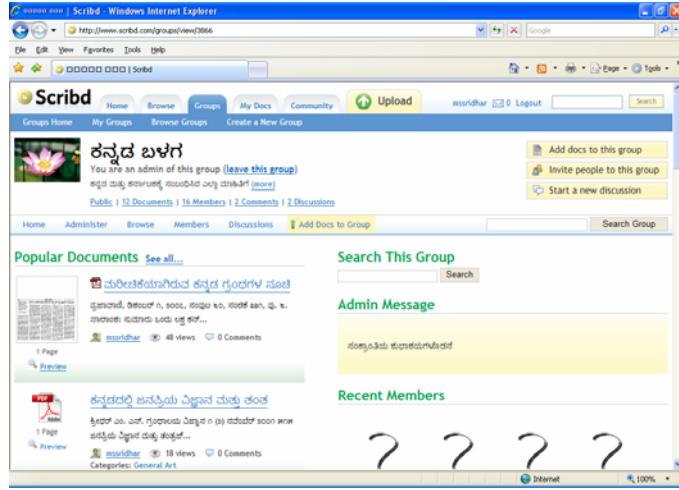
ಕನ್ಸ್ಯುಡ ಲೇಖನಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸುವುದು ಅಥವ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಕಲೆಹಾಕಬಹುದಾದ ಇಂತಹ ಮುಕ್ತ ಡಿಜಿಟಲ್ ಆಗರಗಳ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ. ಪ್ರಕೃತಿ ದೊರೆಯುವ GNU e-print, Dspace, Greenstone, ಇತ್ಯಾದಿ ವಿಶಿಷ್ಟ ತಂತ್ರಾಂಶಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿ ಕನ್ಸ್ಯುಡ ಲೇಖನಗಳ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಆಗರವನ್ನಾಗಲೇ ಅಥವ Scribd, GoogleBase, ಇತ್ಯಾದಿ ಇತರರು ನಿರ್ವಹಿಸುವ platform ಗಳಲ್ಲಿ (ಅಂದರೆ ಅವುಗಳ ಭಾಗವಾದ) ಸರಳೀಕೃತ ಆಗರಗಳನ್ನು ಅರಂಭಿಸುವುದಾಗಿದೆ. ಬಹುತೇಕ ಕನ್ಸ್ಯುಡ ಪ್ರತ್ಯೇಕಗಳು ಮತ್ತು ನಿಯತಕಾಲಿಕೆಗಳು ತಮ್ಮದೇ ಆದ ಇ-ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿಂದ ಹೊಂದಿದೆ (ಅಥವಾ ಇಷ್ಟರಲ್ಲೇ ಹೊಂದಲಿವೆ) ಯಾದರೂ ಅವು ಆಯಾ ಪ್ರತಿಕೆ/ನಿಯತಕಾಲಿಕೆಗಳ ಲೇಖನಗಳಿಗೆ ಸಿಮಿತ. ಅಂತಹೇ ಕನ್ಸ್ಯುಡ ವಿಕಿಪೀಡಿಯ ಬಹಳ ಉಪಯುಕ್ತವಾದುದರೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಕಟಿತ ಲೇಖನಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಲಾಗಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೆ ವಿಕಿಪೀಡಿಯಾದ ಆದಾಳ ಸೂತ್ರ ಹಿಡಿದವರ ಮೀತಿಯನ್ನು ಮೀರಿ ಅದು ಬೇಳೆಯಲಾಗಿಲ್ಲ. ಮುಕ್ತ ಡಿಜಿಟಲ್ ಆಗರಗಳಲ್ಲಿ ಲೇಖಕರೇ ಸ್ವತಃ ಭಾಗವಹಿಸುವುದರಿಂದ ಹಕ್ಕಿಸ್ತಾಪ್ಯಾದ (copyright) ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಉದ್ಘಾಟಿಸುವುದಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಲೇಖಕರು ಖಾತೆಯನ್ನು ತೆರೆದು ತಮ್ಮ ಲೇಖನಗಳನ್ನು ಆಗರಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಸುಲಭವಾಗಿ ಸೇರಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಬೇಕೆನಿಸಿದಾಗ ಪರಿಷ್ಕರಿಸುವುದು. ಹೀಗೆ ತಮ್ಮ ಲೇಖನಗಳನ್ನು online ರೂಪದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿ ವ್ಯಾಪಕ ಪ್ರಸಾರಕೊಳ್ಳಬಹಿಸಲು ಮತ್ತು ಮುಂದನ ಹೀಳಗೆಗೆ ಸುಲಭವಾಗಿ ದೊರಕಿಸಲು ಲೇಖಕರಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಮತ್ತು ಇಂಟರ್ನೆಟ್ ಜ್ಞಾನ ಅನಿವಾರ್ಯ. ಮುಕ್ತ ಆಗರಗಳು ವ್ಯಾಪಕ metadata ಮಾಡಿತಿಯನ್ನು ನಿಗದಿತ ನಮೂನೆ (format) ಯಿಲ್ಲ ಸಂಗ್ರಹಿಸುವುದರಿಂದ ಮತ್ತು ಜನಪ್ರಿಯ ಶೋಧಯಂತರಗಳು (Google, Yahoo, Scientific Commons, ಇತ್ಯಾದಿ) deep web ನಲ್ಲಿ ಅಡಗಿರುವ ಇಂತಹ ಮಾಡಿತಿಯನ್ನು ಕೂಲಂಕುಪಷಾಗಾಗಿ index ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಪ್ರತಿ ಲೇಖನವೂ ಶೋಧಯಂತೆ ಬಳಸಿದಾಗ ಸುಲಭ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಿಸಿದಾಗ ಒದುಗರಿಗೆ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ. ತದ್ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ನಾವು ಎಷ್ಟೇ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಕನ್ಸ್ಯುಡ ವೆಬ್‌ಸೈಟ್‌ಗಳನ್ನು ಬೇಳೆಸಿದರೂ ಅವು ದ್ವೀಪಗಳಂತೆ ಆಗಿ ಅವುಗಳ ಒಳಗಿನ ಲೇಖನಗಳನ್ನು ಶೋಧಯಂತರಗಳು ಸಮಿವರದೊಡನೆ index ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ, ಹೆಚ್ಚಿಂದರೆ ಆ ತಾಣಗಳಿಗೆ ಸಂಪರ್ಕ ಕಲ್ಪಿಸುತ್ತವೆ. ಸ್ವತಃ ಲೇಖಕರ ವೆಬ್‌ಸೈಟ್‌ಗಳಲ್ಲಿನ ಲೇಖನಗಳೂ ಶೋಧಯಂತರದ index ನಲ್ಲಿ ದಾಖಿಲಾಗಿರೇ ಕಣ್ಣಪ್ಪಹೋಗುತ್ತವೆ. GoogleScholar ಮತ್ತು Scientific Commons ಗಳಲ್ಲಿ ಶೋಧನಡಿಸಿ ಅವು index ಮಾಡಿ ಕಲೆಹಾಕಿರುವ ಬಿಡಿ ಲೇಖನಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿದರೆ ಇದು ಸ್ವಷ್ಟ.

ಮೇಲೆ ತಿಳಿಸಿದಂತಹ ವ್ಯಾಪಕ metadata ಹೊಂದಿದ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ತಂತ್ರಾಂಶ ಬಳಸಿದ ಕನ್ಸ್ಯುಡದ್ದೇ ಮುಕ್ತ ಡಿಜಿಟಲ್ ಆಗರ ಮತ್ತು ಅಥವ ವೆಬ್‌ಸೈಟ್‌, ವಿಕಿಪೀಡಿಯ ಹಾಗೂ ಪ್ರತ್ಯೇಕಗಳ ಲೇಖನಗಳನ್ನೊಳಿಸಿದ ಕನ್ಸ್ಯುಡ ಲೇಖನಗಳ ಆನ್‌ಲೈನ್ ಸೂಚಿ ಅರಂಭಿಸುವುದು ಇದಕ್ಕೆ ಅತ್ಯಂತ ಸೂಕ್ತ ಮಾಗಳ. ಆದರೆ ಈಗಾಗಲೇ ಹುಂಟಿತ್ತು ಸಾಗಿರುವ ಕನ್ಸ್ಯುಡ ಪ್ರಸ್ತುತಿಗಳ ಡಿಜಿಟೆಸಿಂಗ್ ಮತ್ತು ಮರೀಚಿಕೆಯಾದ ಸಮಗ್ರ ಗ್ರಂಥಸೂಚಿ ಯೋಜನೆಗಳಂತೆ ಇದಕ್ಕೂ ಸಾಕಷ್ಟು ಸಮಯ, ಶ್ರಮ ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಕರಿಕ ಬೆಂಬಲ ಬೇಕು. ಅಲ್ಲಿಯವರೆವಿಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ವಿಶ್ವವ್ಯಾಪಿಯಾಗಿರುವ Scribd ನಂತಹ ಆಗರದ ಭಾಗವಾಗಿ ಕನ್ಸ್ಯುಡ ಲೇಖನಗಳ ಮತ್ತು ಆಗರವನ್ನು ಸುಲಭವಾಗಿ ತಕ್ಷಣವೇ

ಇಂಟರ್ನೇಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮುಕ್ತ ಕನ್ಸೈನರ್ ಡಿಜಿಟಲ್ ಆಗರ್

ಪ್ರಾರಂಭಿಸಬಹುದು. ಪಲವಾರು ಶಿಸ್ತಗಳಿಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಲೇಖನಗಳಾಗಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಆಗರಗಳಿವೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಕನ್ಸೈನರ್ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಸೇರಿಸುವಂತೆ ಒತ್ತಾಯಿಸಿ ಲೇಖನಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸುವುದು ಸುಲಭ ಮಾಗಳ. ಜೊತೆಗೆ ಯಾವುದೇ ಶಿಕ್ಷಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಆಗರವಿಲ್ಲವಾದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಆಗರವಿದ್ದಗೂ Scribd ನಂತರ ಸಾಮಾನ್ಯ ಆಗರಗಳಲ್ಲೇ ಒಂದೊಂದು ಶಿಕ್ಷಿಗೂ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಪಂಗಡವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಬಹುದು. Scribd ಒಂದು ವಿಶ್ವವಾಪಿ ಬೃಹತ್ ಆನ್‌ಲೈನ್ ಗ್ರಂಥಾಲಯ. ಇದರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಲೇಖನ, ಪ್ರಸ್ತುತಿಗಳನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ತ್ವಿಪ್ರೋ ಆಡ್ಲರ್ ಮತ್ತು ಜಾರೀಡ್ ಪ್ರೈಡ್‌ಮನ್ ಎಂಬಾವರು ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ೨೦೧೯ ರಲ್ಲಿ ಆರಂಭಿಸಿದ scribd ನಲ್ಲಿನ ಲೇಖನ, ಪ್ರಸ್ತುತ ಮತ್ತಿತರ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ತಿಂಗಳೊಂದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕೋಟಿ ಮಂದಿ ವೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ೩೦ ಕೋಟಿ ಪದಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಸೂಚಿಯನ್ನು ಶೋಧಿಸುತ್ತಿದೆ.

ಈ ಲೇಖನಕು scribd ಹಾಗೂ RCLIS (<http://eprints.rclis.org/archive/00012272/>) ಆಗರಗಳ ನಿವಾಃವಕರಿಗೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಮನವಿಯನ್ನು ಮನ್ಯಿಸಿ ಕನ್ಸೈನರ್ ಭಾಷೆಗೆ ಮಾನ್ಯತೆ ನೀಡಿ, ಕನ್ಸೈನರ್ ಲೇಖನಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಲು ಅನುವು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಆರಂಭಕ್ಕೆ ಲೇಖನಕರ ಕೆಲವು ಕನ್ಸೈನರ್ ಲೇಖನಗಳನ್ನೂ ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿ ಈಗಾಗಲೇ ಸೇರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ Scribdನಲ್ಲಿ ಒಂದು ‘ಕನ್ಸೈನರ್ ಬಳಗ್’ ವನ್ನು ಆರಂಭಿಸಲಾಗಿದೆ (<http://www.scribd.com/groups/view/3866>). ಯಾರು ಬೇಕಾದರೂ ಕ್ಲಿಕ್‌ಮಾಡಿ ಇಂಟರ್ನೇಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಇವುಗಳನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು ಹಾಗೂ ನೇರವಾಗಿ ಅಧವ ತಮ್ಮದೇ ಖಾತೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿ ಲೇಖನಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಬಹುದು. ಅಂದರೆ scribdನ ‘ಕನ್ಸೈನರ್ ಬಳಗ್’ ಎಲ್ಲರೂ ತಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಬಳಿಸಬಹುದಾದ ಒಂದು ಸರಳೀಕೃತ ಮುಕ್ತ ಡಿಜಿಟಲ್ ಆಗರ. ಇಂತಹವೇ ಹಲವಾರು ವಿಷಯಗಳ / ಶಿಸ್ತಗಳ ಆಗರಗಳನ್ನು ಕನ್ಸೈನರ್ ಲೇಖನಗಳಾಗಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಬಹುದು. ಈ ಲೇಖನಕು RCLIS ಮತ್ತು Scribdನಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿದ ಎಲ್ಲಾ ಲೇಖನಗಳನ್ನೂ ಮೇಲೆ ತಿಳಿಸಿದ DL Harvest, GoogleScholar ಮತ್ತು Scientific Commons ಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು.

ಲೇಖನಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸುವಾಗ ಕೆಲವು ಸರಳ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಬೇಕು. ಕಾಪಿರೈಟ್ ಮುಕ್ತವಾದುದನ್ನು ಮತ್ತು ತಮ್ಮ ಹಕ್ಕುಸ್ವಾಮ್ಯದಲ್ಲಿರುವುದನ್ನು ಮಾತ್ರ ಸೇರಿಸಬಹುದು. ಅಲ್ಲದೆ ಕನ್ಸೈನರ್ ಲೇಖನಗಳನ್ನು ಯಶೋವಿಕೋಽಗೆ ಪರಿವರ್ತಿಸಿ ಅಧವಾ PDF ಶೈಲಿಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಬೇಕು. ಮುದ್ರಿತ ರೂಪದ ಲೇಖನಗಳನ್ನೂ ಸ್ಕ್ಯಾನ್ ಮಾಡಿ PDF ಶೈಲಿಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಬೇಕು. ಲೇಖನಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿದ ನಂತರವೂ ಪರಿಷ್ಕರಿಸಬಹುದು. ಅವುಗಳನ್ನು ಖಾಸಗಿ ಅಧವ ಮುಕ್ತ ಎಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟಿಸಿದ ಮತ್ತು ಸೈರಿಸಿದ ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಏಷ್ಟು ಮಂದಿ ಕ್ಲಿಕ್‌ಸಿದರು ಅಧವಾ ಡೊನ್‌ಲೋಡ್ ಮಾಡಿದರು ಎಂಬ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯಿರುತ್ತದೆ. ಲೇಖನಕರ ಚಿತ್ರ ಮತ್ತು ವಿವರಗಳನ್ನೂ ಸೇರಿಸಬಹುದು. ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಈ ಆಗರಗಳ ಭಾಗವಾಗಿ ಸೈರಿಸಿದ ಬಳಗ್, ಸಂಘಾದ, ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ (feedback), ಇತ್ಯಾದಿ ಸೌಲಭ್ಯಗಳೂ ಇವೆ. ಒಟ್ಟೊಂದು ಕನ್ಸೈನರ್ ಲೇಖನಗಳ ಆಗರಗಳನ್ನು ಸರಕಾರಿ ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿ ಸೈರಿಸಲು ಮತ್ತು ಪರಿಸರಿಸಲು ಇದೊಂದು ಸುಲಭ ಮತ್ತು ಉತ್ತಮ ಮಾಗಳ. ಇದರಲ್ಲಿ ಲೇಖನಗಳನ್ನು ತುಂಬಿಸಲು ಮತ್ತು ಬಳಸಲು ಯಾವುದೇ ಮಿತಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂದು ಬಹುತೇಕ ಲೇಖನಗಳು ಕಂಪನಿಗಳಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತವೆಯಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕ್ರಮ ಮತ್ತು ವಿಚಿತ್ರಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ ಕನ್ಸೈನರು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಲೇಖನಕರು ತಮ್ಮ ಲೇಖನಗಳನ್ನು ಇಂತಹ ಮುಕ್ತ ಡಿಜಿಟಲ್ ಪತ್ರಾಗಾರಗಳಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಲು ಆರಂಭಿಸಿದರೆ ಮಂದಿ ಒಂದು ಬೃಹತ್ ಸಂಗ್ರಹವಾಗಿ, ಲೇಖನಗಳು ಹೆಚ್ಚಿನ ಆಸಕ್ತರನ್ನು ತಲುಪಿ ಎಲ್ಲಾರೂ ಉಪಯುಕ್ತವಾಗಿವುದರಲ್ಲಿ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲ.

* ಪ್ರಜಾವಾಜೆ, ಫ್ಲೆಬ್ರವರಿ ೧೨, ೨೦೦೮, ಸಂಪೂರ್ಣ ೪೧, ಸಂಚಿಕೆ ೪೯, ಕ್ರೀಡಾ ಪ್ರರವಣೆ (ಶಿಕ್ಷಣ), ಪ್ರ. ಇ.

ಲೇಖನ ವಿವರ

ಡಾ. ಎಂ ಎಸ್ ಶ್ರೀಧರ್ ರವರು ಗಣತ್ವ ಹಾಗೂ ಬಿಸಿನೆಸ್ ಮ್ಯಾನೇಜ್‌ಮೆಂಟ್ ಎರಡಾ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಪದವೀಧರರಾಗಿದ್ದು, ಗ್ರಂಥಾಲಯ ಮತ್ತು ಮಾಹಿತಿ ವಿಚಾರಣೆದಲ್ಲಿ ಡಾಕ್ಟರೇಟ್ ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಕಳೆದೆ ಇಲ್ಲವಾಗಿ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಗ್ರಂಥಾಲಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿದ್ದು, ೧೯೮೮ ರಿಂದ ಇಸ್ಕ್ಯೂ ಉಪಗ್ರಹ ಕೇಂದ್ರದ ಗ್ರಂಥಾಲಯ ಮತ್ತು ಪ್ರೋಫೆಸರ್ ವಿಭಾಗದ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರಾಗಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೂ ಮನ್ನ

ಇಂಟರ್‌ನೇಟ್‌ನಲ್ಲಿಂದ ಮುಕ್ತ ಕನ್ಸ್ಯುಡ ಡಿಜಿಟಲ್ ಆಗರ್

ಎನ್ ಎ ಎಲ್, ಈ ಈ ಎಂ (ಬೆಂಗಳೂರು) ಹಾಗೂ ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವ ವಿದ್ಯಾಲಯಗಳ ಗ್ರಂಥಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸಿದ ಅನುಭವವಿದೆ.

ಡಾ. ಶ್ರೀಧರ್ ಅವರು ಇ ಪ್ರಸ್ತುಕಗಳು ಮತ್ತು ಲಲ ಸಂಶೋಧನಾ ಪ್ರಬಂಧಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಹಾಗೂ ವಿವಿಧ ಪ್ರಸ್ತುಕಗಳಿಗಾಗಿ ಇ ಪಠ್ಯಗಳನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ಮುಕ್ತ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳ ಗ್ರಂಥಾಲಯ ಮತ್ತು ಮಾಹಿತಿ ವಿಚಾರಣ ಪದವಿ ಹಾಗೂ ಸ್ನಾತಕೋತ್ತರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗಾಗಿ ಇ ಪಠ್ಯ ಸಾಮಾಗ್ರಿಯನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ಸುಮಾರು ೪೫ ಲೇಖನ/ ಪ್ರವಚನಗಳನ್ನು ವಿವಿಧ ಸಮ್ಮೇಳನ / ವಿಚಾರ ಸಂಕೆರಣಗಳಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ವಿಳಾಸ: ಘಾಟ್‌ 2C, ಅಂತರಿಕ್ಷ ಅಪಾರ್ಟ್‌ ಮೆಂಟ್, ನಂ. 101/ 5, 11ನೇ ಅಡ್ಡ ರಸ್ತೆ, ಮಲ್ಲೇಶ್ವರಂ, ಬೆಂಗಳೂರು-560003.
ದೂರವಾಣಿ: 23313116/ 9845629424

E-mail: sridharmirle@yahoo.com, mirle.sridhar@gmail.com, sridhar@isac.gov.in ; **Phone:** 91-80-25084451; **Fax:** 91-80-25084476.